

KODEKS PONAŠANJA DOBAVLJAČA

Oznaka dokumenta: POL25

Vlasnik dokumenta: TT KABELI D.O.O.

Uvod

Dobavljači TT Kabela ključni su za naš uspjeh kao proizvođača kabela koji posluje s kupcima diljem svijeta. Kodeks ponašanja dobavljača TT Kabela ključni je instrument koji opisuje smjernice, očekivanja i politike za dobavljače koji posluju s nama, uključujući pomoć u postizanju ciljeva održivosti. Kodeks se primjenjuje na sve naše dobavljače koji su na našem popisu ključnih dobavljača i koji su u fokusu ovog Kodeksa s obzirom na kontekstualna pitanja. TT Kabeli zadržavaju pravo izmjene, revizije ili dopune ovog Kodeksa, prema vlastitom nahođenju, u bilo kojem trenutku, a sve takve izmjene ili dopune bit će objavljene na našoj internetskoj stranici: ttcables.com.

Temeljne vrijednosti TT Kabela – sigurnost i zdravlje, poštovanje ljudi, najviši etički standardi i zaštita planeta – kamen su temeljac onoga za što se zalažemo kao tvrtka. Naše temeljne vrijednosti odražavaju način na koji radimo i čine osnovu svega što činimo, uključujući naše obveze prema održivosti, utjecaju na zajednicu, jednakosti i odgovornom upravljanju.

Sljedeća poglavlja ovog dokumenta opisuju naša očekivanja od naših dobavljača u vezi s temeljnim vrijednostima, održivošću i ostalim zahtjevima za poslovanje s TT Kabelima.

Održivost igra ključnu ulogu u svemu što radimo kao tvrtka, a to se proteže i na naš lanac opskrbe. Naši dobavljači igraju ključnu ulogu u pomaganju da unaprijedimo naše ciljeve održivosti. S tim u vezi, usko surađujemo s našim dobavljačima i potičemo ih da usvoje najbolje prakse održivosti unutar svog radnog okruženja i poslovanja, uključujući i vlastite lance opskrbe.

Standardi održivosti TT Kabela temelje se na deset načela Ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda, Smjernicama UN-a o poslovanju i ljudskim pravima, Međunarodnoj organizaciji rada te Deklaraciji o temeljnim načelima i pravima na radu.

Usklađenost dobavljača s Kodeksom uvjet je za poslovanje s TT Kabelima. Zadržavamo pravo provođenja audita ili procjena dobavljača radi potvrde usklađenosti, a gdje je opravdano, poduzet ćemo odgovarajuće korake u vezi našeg odnosa s dobavljačem. TT Kabeli će redovito provoditi standardizirane provjere dobavljača. Ti koraci mogu uključivati trenutačno prekidanje odnosa zbog nepridržavanja međunarodnih načela, neuspjeha u ispravljanju kršenja ili trajne neusklađenosti s ovim Kodeksom.

LJUDI

U TT Kabelima činimo sve što možemo kako bismo omogućili našim ljudima postizanje ciljeva kroz kontinuirani razvoj – od naše snažne obitelji zaposlenika, dobavljača, kupaca pa sve do ostalih relevantnih dionika. Na taj način svi možemo zajedno rasti i stoga isto očekujemo i od naših dobavljača.

Ljudska prava

U TT Kabelima predani smo zaštiti i unapređenju ljudskih prava gdje god poslujemo. Korištenje dječjeg ili prisilnog rada, ropstva ili trgovine ljudima u bilo kojem našem globalnom poslovanju ili postrojenjima, uključujući ona kojima upravljaju dobavljači, ni na koji način se ne tolerira. Ako saznamo za kršenje ovih načela, možemo, prema vlastitom nahođenju, prekinuti poslovni odnos. Više o našim Politikama ljudskih prava saznajte na našoj internetskoj stranici: ttcables.com – Naše politike.

Prevencija dječjeg i prisilnog rada i pošten tretman

Dobavljači moraju poštivati sljedeće principe u vlastitim operacijama i lancima opskrbe:

(a) Zabrana dječjeg rada

- TT Kabeli neće tolerirati korištenje dječjeg rada ni u jednom dijelu svog lanca opskrbe. TT Kabeli definiraju „dijete“ kao svaku osobu mlađu od 15 godina. Neovisno o bilo kojem nacionalnom zakonu ili lokalnoj regulativi koja dopušta zaposlenje mlađe osobe od 15 godina, za potrebe ovih načela TT Kabeli definira takvu osobu kao „dijete“.
- Na lokacijama i mjestima gdje nacionalni ili lokalni zakon ili regulativa predviđa minimalnu dob zapošljavanja veću od 15 godina ili nameće dodatna ograničenja u aktivnostima poput opasnih poslova, takvi se zakoni i regulative moraju poštovati.
- Osobe mlađe od 18 godina smatraju se maloljetnicima i stoga im je potrebna zaštita. Oni ne smiju obavljati poslove koji bi, zbog svoje prirode ili okolnosti u kojima se obavljaju, ugrozili njihovu sigurnost, zdravlje ili moral, tj. prekovremeni rad ili noćne smjene. TT Kabeli definiraju „mladu osobu“ kao svakoga između 15 i 18 godina starosti. Svako zapošljavanje mlađih osoba treba biti provedeno prema sljedećim smjernicama:
  - zaposlenje je privremena praksa, pripravnštvo ili sezonska uobičajena praksa u industriji;
  - zaposlenje ne ometa školovanje;
  - mlađa osoba radi uz dopuštenje roditelja ili zakonskog skrbnika, što mora biti potvrđeno pisanim pristankom;
  - zaposlenje ne krši relevantni zakon o radu ili regulativu;
  - zaposlenje će biti izravno nadzirano;
  - sigurnost, zdravlje i obrazovanje mlađe osobe bit će primarna briga;
  - opasni poslovi nisu dopušteni.

U određivanju poslova koji su neprikladno opasni za osobe mlađe od 18 godina, treba uzeti u obzir:

- Poslovi koji uključuju visokorizične aktivnosti, uključujući: rad na visini; rad u zatvorenim prostorima; čišćenje pod visokim tlakom; opasne linijske otvore opreme; rad pod zemljom ili pod vodom; rad s potencijalom za električni udar; zadatke koji uključuju otvoreni plamen ili mogućnost stvaranja topline ili iskri; rad s ili upravljanje opasnim strojevima, opremom i alatima; ili ručno rukovanje ili prenošenje teških tereta;
- Rad u nezdravom okruženju koje, primjerice, može izložiti maloljetnike opasnim tvarima, agensima ili procesima, ili temperaturama, razinama buke ili vibracijama štetnima za njihovo zdravlje;
- Rad u osobito teškim uvjetima, kao što je rad dugih sati ili tijekom noći ili rad gdje su nerazumno ograničeni na prostor poslodavca.

(b) Zabrana prisilnog rada

TT Kabeli neće tolerirati korištenje prisilnog rada ni u jednom dijelu svog lanca opskrbe. Prisilni rad definiramo kao:

- Svaki rad ili uslugu koji se od osobe zahtijevaju pod prijetnjom kazne ili koje osoba nije dobrovoljno prihvatile;
- Sve oblike ropstva, praksi sličnih ropstvu (npr. zahtijevanje pretjeranih naknada i zadržavanje dokumenata), služenja ili drugih oblika dominacije ili ugnjetavanja (npr. dužničko ropstvo i uporaba sile).

Za više informacija o ovom pitanju posjetite: ttcables.com – Naše politike – Politika protiv ropstva i trgovine ljudima.

Raznolikost, jednakost i inkluzija

TT Kabeli posvećeni su uklanjanju nejednakosti, rasizma i svih drugih oblika diskriminacije. Pažljivo razmatramo kako naši poslovni napori mogu imati pozitivan i trajan utjecaj na naše industrije i naše zajednice.

Pristup TT Kabela zahtijeva da naša poduzeća uključuju i podržavaju visoko učinkovite, male i raznolike dobavljače u svojim lancima opskrbe kao dio naše globalne obveze. Posebno potičemo lokalne MSP-ove u područjima u kojima radimo kako bismo ojačali lokalno gospodarstvo i pomogli im razviti strategije održivosti.

Od naših dobavljača očekujemo da odbace svaki oblik diskriminacije, poput onih povezanih s rasom, vjerskim uvjerenjima ili drugim oblicima diskriminacije te da budu jednakost predani osiguravanju jednakih mogućnosti i tretmana svim zaposlenicima. Snažno potičemo naše dobavljače da prošire svoje napore u ovom području uključivanjem mikro, malih i srednjih poduzeća, poduzeća u vlasništvu žena i drugih raznolikih organizacija.

Sloboda udruživanja

Dobavljači moraju poštivati pravo svih radnika na osnivanje i pridruživanje sindikatima, kolektivno pregovaranje, kao i poštivati pravo radnika da se suzdrže od takvih aktivnosti. Dobavljači ne smiju ometati osnivanje, funkcioniranje ili upravljanje radničkim organizacijama i moraju poštovati lokalne propise u vezi s mirnim okupljanjem. Dobavljači ne smiju diskriminirati, uznenavati, zastrašivati ili se svetiti radnicima zbog članstva u sindikatu ili sudjelovanja u sindikalnim aktivnostima te moraju omogućiti predstavnicima radnika pristup njihovom radnom mjestu.

Radno vrijeme i plaće

Dobavljači ne smiju zahtijevati od radnika da prelaze maksimalno radno vrijeme propisano lokalnim zakonom. Radnici moraju imati najmanje jedan slobodan dan svakih sedam dana. Dobavljači moraju isplaćivati radnicima naknadu za obavljeni rad u skladu s lokalnim zakonima, uključujući one koji se odnose na minimalne plaće, prekovremene sate i zakonom propisane beneficije. Dobavljači moraju radnicima pružiti dovoljno informativne i točne obračune plaća. Dobavljači se moraju truditi isplaćivati radnicima plaće jednake ili više od „Minimalne plaće za dostojanstven život“ prema podacima objavljenim na wageindicator.com ili ekvivalentnoj bazi podataka.

○ ZDRAVLJE I SIGURNOST

Od naših dobavljača očekujemo da primjenjuju iste standarde kao i TT Kabeli u poslovanju, uključujući zaštitu zdravlja i sigurnosti zaposlenika, kupaca i zajednica, pridržavanje svih primjenjivih regulatornih okvira, kao i korištenje najboljih praksi u vođenju poslovanja kroz integrirane sustave upravljanja kvalitetom.

Od dobavljača očekujemo da u svoje sigurnosne i zdravstvene programe uključe sljedeće aspekte:

- **Propisi o zdravlju, sigurnosti, okolišu i kvaliteti** Dobavljači se moraju pridržavati svih primjenjivih propisa o zdravlju, sigurnosti, okolišu i kvaliteti. Sve potrebne dozvole, licence i registracije moraju se pribaviti, poštovati i redovito obnavljati.
- **Zaštita na radu** Dobavljači su dužni zaštititi svoje zaposlenike od opasnosti, uključujući kemijske, biološke, električne i fizičke. Mora se osigurati odgovarajuća rasvjeta, temperatura, sanitarni uvjeti, ventilacija i pitka voda na sigurnom i zdravom radnom mjestu.
- **Procesna sigurnost** Obuka o zaštiti na radu koja obuhvaća rizike, postupke i uporabu odgovarajuće zaštitne opreme ključna je za sigurnost i zdravlje svih zaposlenika. U skladu s primjenjivim standardima, dobavljači moraju imati učinkovite sigurnosne programe za upravljanje i održavanje svih svojih procesa.

- **Kvaliteta i sigurnost proizvoda** Dobavljači će TT Kabelima dosljedno pružati visokokvalitetne proizvode i usluge koje udovoljavaju svim primjenjivim standardima kvalitete i sigurnosti za njihovu namjeravanu uporabu. Dobavljači moraju dokazati da imaju učinkovite sustave upravljanja kvalitetom. Sigurnosno-tehnički listovi moraju biti dostupni za sve opasne tvari. Zabrinutosti u vezi sigurnosti proizvoda moraju se odmah prijaviti TT Kabelima.
- **QMS i programi kvalitete za izravne dobavljače** Dobavljači sirovina, ambalaže ili usluga ugovorne proizvodnje moraju provoditi sustave upravljanja kvalitetom i programe kvalitete na svojim proizvodnim i distribucijskim lokacijama. QMS i programi kvalitete moraju biti u skladu sa zahtjevima kvalitete TT Kabela. Dobavljači mogu biti obvezni ishoditi certifikaciju svog QMS-a prema normi ISO 9001 od strane neovisnog tijela za certifikaciju. Na zahtjev, dobavljač će biti obvezan dovršiti procjenu svog QMS-a ili programa kvalitete. Dobavljači moraju obavijestiti TT Kabele i zatražiti njihovu prethodnu pisano suglasnost za svaku planiranu promjenu u sirovinama, proizvodnim procesima, pakiraju materijala, metodama ispitivanja ili lokaciji proizvodnje, prije njihove provedbe.

○ ETIKA I UPRAVLJANJE

TT Kabeli kontinuirano rade na unapređenju našeg okvira korporativnog upravljanja kako bi smanjila rizike na svim razinama u svim operacijama. Ovaj sustav kontrole, transparentnosti, procjene rizika i nadzora osigurava dugoročan kontinuitet poslovanja i uspjeh za sve dionike.

TT Kabeli nastoje se uskladiti s najvišim etičkim standardima i poslovati u skladu sa svim primjenjivim zakonima. Vrijedno radimo na tome da budemo poštovan korporativni građanin i isto očekujemo od naših dobavljača.

- **Poslovni integritet i poštena konkurenčija** Dobavljači moraju djelovati s najvišim integritetom i transparentnošću u skladu sa svim relevantnim zakonima i propisima o borbi protiv mita i korupcije, primjenjivim zakonima o zaštiti tržišnog natjecanja, kao i svim drugim primjenjivim lokalnim zakonima. Dobavljači se nikada ne smiju upuštati ni u kakav oblik podmićivanja kako bi osigurali posao u ime TT Kabela ili bilo koje druge tvrtke. Našu Politiku protiv korupcije možete pronaći na: ttcables.com – Naše politike.
- **Intelektualno vlasništvo i povjerljive informacije** Zaštita našeg intelektualnog vlasništva od najveće je važnosti za našu tvrtku. Dobavljači će provoditi mjere za zaštitu svih intelektualnih vlasničkih prava koja su im pružena tijekom našeg poslovnog odnosa. Informacije se moraju tretirati kao povjerljive i smiju se davati samo zaposlenicima dobavljača radi poslovanja s TT Kabelima.

- **Konfliktni minerali** Predani smo odgovornom nabavljanju minerala u cijelom svijetu. Ozbiljno pristupamo ovoj ulozi u cijelom našem lancu opskrbe, uključujući osiguravanje da minerali koji se koriste u našim proizvodima, poput kositra, volframa, tantala i zlata („3TG“ ili šire „Sukobljeni minerali“) udovoljavaju relevantnim zakonskim zahtjevima o uporabi i nabavi. Očekujemo od naših dobavljača da se pridržavaju naše Politike o sukobljenim mineralima (dostupna na zahtjev), a provodit će se dubinska analiza dobavljača koji spadaju u ovu kategoriju u skladu s međunarodnim standardima.
- **Darovi** Ne potičemo davanje ili primanje darova. U rijetkim slučajevima kada se darovi ili gostoprимstvo pruže, oni moraju biti u skladu s uobičajenim regionalnim poslovnim praksama, imati jasan poslovni cilj, ne smiju se percipirati kao mito ili neprikladna uplata, ne smiju biti ponuđeni kako bi se neprikladno utjecalo na poslovni odnos, ne smiju kršiti primjenjive zakone ili etičke standarde te ne smiju posramiti dobavljača ili TT Kabele ako se javno otkriju.
- **Kontrole izvoza, trgovina i gospodarske sankcije** Dobavljači će poštovati primjenjiva ograničenja u pogledu izvoza ili ponovnog izvoza roba, softvera, usluga i tehnologije, kao i primjenjiva ograničenja trgovine koja se odnose na određene zemlje, regije, tvrtke ili entitete te pojedince.
- **Pravni zahtjevi** Dobavljači moraju poštovati sve primjenjive zakone, propise, ugovorne sporazume i općepriznate standarde koji se odnose na operacije, proizvode i usluge.
- **Predanost, odgovornost i upravljanje rizikom** Dobavljači moraju identificirati i upravljati rizicima u svim područjima koja su obuhvaćena ovim Kodeksom. Dobavljači su dužni voditi odgovarajuće evidencije o svojim izravnim dobavljačima te se aktivno uključiti u povećanje transparentnosti i sljedivosti.
- **Neusklađenost** TT Kabeli zadržavaju pravo provjere usklađenosti s ovim Kodeksom. Ako se otkrije neusklađenost, dobavljač mora poduzeti korektivne mjere. Ako dobavljač ne otkloni čin neusklađenosti u razumnom roku, možemo obustaviti kupnje, odbiti isporuku i vratiti svu robu ili usluge dobavljaču, prema našem nahođenju i bez dalnjih obveza.
- **Kibernetička sigurnost i informacijska sigurnost** Dobavljači moraju poduzeti razumne mjere za zaštitu svih podataka ili informacija koje im TT Kabeli pruže, uključujući, ali ne ograničavajući se na podatke povezane s proizvodima ili uslugama koji se isporučuju TT Kabelima. To uključuje provedbu odgovarajućih fizičkih, administrativnih i kibernetičkih kontrola radi sprječavanja neovlaštenog pristupa, otkrivanja, izmjene, prekida ili uništenja podataka. Dobavljač također mora bez odgode prijaviti TT Kabelima svaki neovlašteni pristup ili sumnju na povredu sigurnosti. Svima dobavljačima preporučujemo certifikaciju prema normi ISO 27001.

OČUVANJE MAJKE ZEMLJE

TT Kabeli su u potpunosti posvećeni zaštiti svih aspekata našeg okoliša, preuzimajući svoju ulogu u ostavljanju bolje budućnosti generacijama koje dolaze. Očekujemo da naši dobavljači rade na smanjenju emisija stakleničkih plinova (GHG), odgovorno upravljaju vodama, racionalno koriste energiju i druge resurse te poduzimaju kontinuirane korake za smanjenje otpada.

- **Staklenički plinovi** TT Kabeli kontinuirano rade na smanjenju vlastitih emisija stakleničkih plinova i na postavljanju ciljeva smanjenja u skladu s globalnim ciljevima. Nastojimo nabavljati električnu energiju iz obnovljivih izvora te ćemo povećavati nabavu električne energije iz obnovljivih izvora i širiti aktivnosti na projektima energetske učinkovitosti. Dobavljači će mjeriti i kontinuirano unapređivati svoje okolišne performanse u svim svojim operacijama, proizvodima i uslugama. Dobavljače potičemo da objavljaju godišnja nefinansijska (ESG) izvješća u skladu s međunarodno prihvaćenim standardima izvještavanja, poput GRI ili ESRS.
- **Upravljanje vodama i bioraznolikost** Prepoznajući važnost pravilnog upravljanja ovim ključnim resursima, očekujemo da naši dobavljači mјere i izvještavaju o svojoj potrošnji vode, smanjuju otpad i osiguraju odgovorno postupanje s vodama. Također očekujemo da naši dobavljači štite prirodne ekosustave i izbjegavaju krčenje šuma.
- **Kružno gospodarstvo** Dobavljači bi trebali podupirati uporabu održivih, obnovljivih prirodnih resursa uz istovremeno smanjenje otpada te povećanje ponovne uporabe i recikliranja. Dobavljači bi trebali nastojati pronaći nove, inovativne načine za recikliranje otpada koji nastaje u njihovim proizvodnim procesima, kao i provoditi istraživanja u razvoju ekološki prihvatljivih proizvoda.